

Kjære lesere

Velkommen til dette nummeret av tidsskriftet, som presenterer et svært fyldig og mangfoldig utvalg av bidrag med tematikk rundt musikk og kjønn!

Med elleve artikler som spenner fra historiske kasusstudier til analyser av samtidspraksiser, viser dette nummeret hvordan kjønn fortsatt er et sentralt perspektiv for å forstå musikkens produksjon, formidling og mottak.

Bidragene belyser både kjente og oversette musikalske aktører, fra komponister og utøvere til pedagoger og forskere, og undersøker hvordan sosiale, kulturelle og politiske strukturer former både musikalske karrierer og musikkhistorien som fortelles. Flere artikler retter også oppmerksomheten mot musikkens materialitet, som arkiverte manuskripter, sanger og lydopptak, og viser hvordan disse kildene kan kaste nytt lys over tidligere marginaliserte stemmer.

Sammen gir disse studiene et bredt, nyansert bilde av hvordan kjønn påvirker musikalsk liv og praksis, både historisk og i nåtid. De ulike bidragene viser hvordan kvinner har formet musikktradisjoner, men også hvordan deres stemmer ofte har blitt marginalisert eller glemt. Dette nummeret inviterer derfor leseren til å reflektere over hvordan musikkhistorie skrives, hvem som inkluderes, og hvilke perspektiver som har vært oversett.

Maro Haradas artikkel «Koda and Hayward: Background of Female Musicians in the Early 20th Century in Japan and in the UK - Comparing Concert Reviews» løfter frem historiske perspektiver på kvinners musikkpraksis, og hvordan kvinnelige fiolinister som Nobu Koda og Marjorie Hayward ble marginalisert til tross for betydelige musikalske bidrag. Analysen av konsertanmeldelser viser hvordan kjønnsforventninger og ulike

kulturhistorisk kontekst formet både deres karrierer og ettertidens dokumentasjon, og legger grunnlaget for en bredere diskusjon om historisk marginalisering.

Victoria Hodgkinsons «Mirroring Cuzzoni: A Practitioner's Aesthetic Protest» bygger videre på dette temaet, men knytter fortiden til samtidens operascene. Ved å løfte frem Francesca Cuzzoni, en sopran som lenge sto i skyggen av mannlige komponister, viser Hodgkinson hvordan moderne utøvere kan utvikle sin kunstneriske identitet gjennom bevisst dialog med historiske kvinnelige stemmer.

Historisk kontekst og nasjonale tradisjoner utforskes videre i Per Ahlanders «'Land of Heart's Desire' - Marjory Kennedy-Fraser (1857-1930) and the Songs of the Hebrides». Ahlander fremhever Kennedy-Fraser som pianist, lærer, suffragette og samler av gæliske sanger, og analyserer hvordan hennes kunstsangversjoner av folketoner bidrar til den europeiske senromantiske sangtradisjonen. Studien viser hvordan kvinnelige aktører har formet musikalsk arv på tvers av kulturelle og geografiske grenser.

Et annet eksempel på gjenoppdagelse av oversette komponister finner vi i Ana Barros' «Exploring Berta Alves de Sousa's vocal chamber works». Alves de Sousa (1906-1997) analyseres som en nesten glemt portugisisk komponist, kjent for sine vokale kammerverk fra 1930- og 40-tallet. Barros fremhever hvordan hennes musikk kombinerer portugisiske litterære tradisjoner med tyske og franske impulser, og argumenterer for hennes viktige plass i musikkhistorien.

Sammen med Ahlanders studie illustreres hvordan kvinner har vært brobyggere mellom nasjonale og internasjonale musikalske tradisjoner.

Anna Magdalena Bredendbachs «"Always a Delight for the Audience". The Songs of Josephine Lang in Munich's Musical Life, 1827-1842» setter fokus på kvinner i urbane og institusjonelle miljøer. Hun undersøker Langs konserter, mottakelse og rolle i Münchens musikkliv, og belyser hvordan Mendelssohn oppfattet hennes kunstneriske uttrykk som en helhetlig musikalsk stemme. Dette eksemplet viser hvordan individuelle karrierer kan samspille med større musikalske nettverk.

Danielle Rosters «Gender and music in Luxembourg - Looking back at 25 years of archival work and music mediation» fortsetter tråden om gjenoppdagelse og formidling. Roster dokumenterer hvordan arkivarbeid har synliggjort komponister som Lou Koster og Helen Buchholtz, og hvordan dette arbeidet har kombinert historisk musikk med nykomponert musikk i MuGi.lu-prosjektet. Studien viser hvordan forskning, arkiv og fremføring kan skape en levende dialog mellom fortid og nåtid.

Judith Kopeckys «'Higher Daughters' - Women Composers in Viennese musical life in 1928» gir et detaljert innblikk i Wiens musikkliv, med over 3400 fremførte sanger, hvorav elleve var komponert av kvinner. Kopecky analyserer bakgrunn, utdanning og nettverk hos disse komponistene, og viser hvordan deres verk ble integrert i, men ofte oversett fra, samtidens musikkliv. Sammen med Rosters og Bredendbachs bidrag fremheves hvordan kvinners

kunstneriske produksjon både har blitt synliggjort og marginalisert på tvers av tid og sted.

Marie-Anne Kohls «Multiply unheard and rendered invisible. On the intersectionality of Gerty Landesberger alias Felice Wolmut as an exiled woman in music» tar opp hvordan kvinner som opplevde flukt og eksil ofte ble marginalisert dobbelt. Med Felice Wolmut som case undersøker Kohl hvordan historiske og sosiale forhold har bidratt til historiografisk utslettelse, og hvordan hennes stemme kan rekonstrueres gjennom kritisk kildeanalyse.

Chanda VanderHart viser i «'Delia's Gone, But I'm Settling the Score': Gender, Vocal Aesthetics, and the Murder Ballad» hvordan musikalsk praksis kan fungere som motstand. Hun analyserer hvordan kjønn, vokalestetikk og performance samspiller i murder ballads, og hvordan kvinner har brukt sjangeren til å uttrykke protest, maktgjenvinning og sosial kritikk. Dette perspektivet binder historisk marginalisering til kunstnerisk handling og kreativt uttrykk.

Briony Cox-Williams' «Writing Women In» undersøker hvordan victorianiske kjønnsnormer og nedvurdering av amatørmusikk har marginalisert Clara Macirone og hennes samtidige. Artikkelen viser hvordan kvinners musikkutøvelse historisk ofte har blitt oversett eller feiltolket, og resonnerer med flere av de tidligere artiklene som fokuserer på synliggjøring og gjenoppdagelse.

Kristin McGee og Oded Ben-Horins «Disturbing Jazz Compositional Canons through a Transdisciplinary Improvisational Approach» presenterer en tverrfaglig og improvisatorisk tilnærming til jazzforskning. Gjennom casestudiet av Lil Hardin Armstrong og Mae Barnes vises hvordan kvinnelige jazzmusikere kan løftes frem som sentrale aktører, og hvordan tverrfaglig improvisasjon utfordrer etablerte kanoniske perspektiver. Studien binder dermed historiske og samtidige erfaringer sammen, og understreker hvordan kjønn fortsatt former musikkpraksis, mottak og forskningsperspektiver.

Samlet sett viser dette nummeret hvordan kjønn både historisk og i nåtid har påvirket musikalske praksiser, karrierer og repertoarer. Bidragene minner oss om viktigheten av å synliggjøre oversette stemmer, undersøke strukturelle ulikheter og utfordre etablerte kanoniske perspektiver. Gjennom arkivarbeid, analyser av musikk og kontekst, og refleksjon over samtidens praksiser, gir artiklene et inspirerende og nyansert bilde av hvordan musikalsk liv og skapelse alltid er formet av både kjønn og kultur.

Lise K. Meling
Redaktør

Lise Meling, redaktør.